

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (fosta „Centrală Electrice cu Termoficare. nr. 2” din Chișinău), în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a „Moldovagaz” Societate pe Acțiuni împotriva „Centralei Electrice cu Termoficare. nr. 2” din Chișinău privind încasarea sumei de 2 239 466, 05 lei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, prin care a fost restituită cererea de apel,

C O N S T A T Ă:

La data de 24.07.2013, reclamantul – SA „Moldovagaz”, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „CET 1” privind încasarea datoriei în sumă de 2239466,05 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.12.2014, acțiunea înaintată de SA „Moldovagaz”, a fost admisă, prin care s-a dispus încasarea de la „C.E.T. nr. 2” din Chișinău în folosul „Moldovagaz” SA 2239 466, 05 lei și 50 000 lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 31.12.2014, cu respectarea termenului legal, „C.E.T. nr. 2”, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, cerînd admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.12.2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii nominalizate.

Totodată, apelantul „C.E.T. nr. 2”, a înaintat instanței o cerere de scutire de la achitarea taxei de stat pentru examinarea prezentei cereri de apel, motivînd că, în prezent, conform încheierilor executorului judecătoresc A. Chiosa nr. 005-04/13 din 13.11.2013 și nr. 005-303/13 din 09.04.2014, 005-303/13 din 14.11.14 pe toate conturile bancare deținute de către SA „CET-2” în băncile comerciale sunt aplicate sechestre suma totală de 988 794 630,53 lei întru executarea a 5 titlurilor executorii pentru încasarea de SA „CET-2” în beneficiul SA „Moldovagaz” a datoriilor pentru gazele naturale consumate și în prisma alin. (4), art. 85 CPC RM, care prevede că în funcție de situația materială și de probele prezintate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța decătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei, prin urmare solicită scutirea SA „CET-2” conform art. 85, alin. (4) CPC RM de plata taxei de stat pentru examinarea prezentei cereri de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27.05.2015, s-a respins cererea înaintată de către „C.E.T. nr. 2”, privitor la scutirea de la achitarea taxei de stat pentru apelul depus. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de „C.E.T. nr. 2” și s-a acordat apelantului un termen până la 23.09.2015, ora 11-00 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37.500 lei. Totodată s-a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La data de 19.06.2015, potrivit citației anexată la materialele pricinii a fost expediată în adresa apelantului, copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 27.05.2015 (f.d. 201), pentru executare, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele pricinii.

În cadrul ședinței instanței de apel, apelantul - „C.E.T. nr. 2” reprezentat de - Victoria Niță, a solicitat repetat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că conturile bancare ale întreprinderi sunt sechestrare de către executorul judecătoresc A. Chiosa.

Reprezentantul intimatului - SA „Moldovagaz” prin reprezentantul său - Valeriu Croitoru, în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea demersului cu restituirea cererii de apel, deoarece apelantul nu a lichidat neajunsurile expuse în încheierea din 27.05.2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, a fost restituită apelantului „C.E.T. nr. 2” cererea de apel și remise acestuia toate documentele anexate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționând că apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de instanță, nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 27.05.2015.

Considerând ilegală încheierea în cauză, la 08.11.2015, SA „Termoelectrica” (fosta „Centrală Electrice cu Termoficare. nr. 2” din Chișinău) a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii contestate, reiterând argumentele de fapt și de drept expuse în cererea de apel cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat,

instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.12.2014, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat solicitînd scutirea de plata acesteia, iar instanța de apel prin încheierea din 27.05.2015 a respins cererea înaintată de către „C.E.T. nr. 2”, privitor la scutirea de la achitarea taxei de stat pentru apelul depus. Nu a dat curs cererii de apel depusă de „C.E.T. nr. 2” și a acordat apelantului un termen până la 23.09.2015, ora 11-00 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37.500 lei. Totodată i s-a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat dovada achitării taxei de stat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, dreptul apelantului SA „C.E.T. nr. 2” de a prezenta dovada achitării taxei de stat, a expirat la 23.09.2015, ora 11-00.

Astfel, contrar prevederilor art. 3 alin. (1), lit. k) al Legii taxei de stat, art. 83-94, art. 87 al. (1) lit. a) art. 365 alin. (4) CPC, apelantul la cererea de apel nu a anexat dovada de plată a taxei de stat, în mărime de 37.500 lei, stabilită prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27.05.2015.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, Colegiul conchide că, apelantul-recurent este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel în refuzul său de a admite scutirea de la plata taxei de stat, cu referire la argumentul apelantului precum că conturile bancare sunt blocate de către executorul judecătoresc făcând

imposibilă achitarea taxei de stat, corect a conchis că nu este relevant, or, lunar executorul judecătoresc permite SA „C.E.T. nr. 2” de a efectua diferite plăți.

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, avînd în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În acest context, Colegiul conchide că instanței de apel corect a restituit cererea de apel, or apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile.

Remarcă Colegiul că, potrivit art. 61 CPC, (1) părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelantul nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat în cancelaria Curții de Apel Chișinău actele impuse de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurentă în cererea de recurs.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a „Moldovagaz” Societate pe Acțiuni împotriva „Centralei Electrice cu Termoficare. nr. 2” din Chișinău privind încasarea sumei de 2 239 466, 05 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea